

gemeente
Zoetermeer

Omnibussenquête 2013

deelrapport openbare ruimte

OMNIBUSENQUETE 2013

Deelrapport: openbare ruimte

December 2013

Samenstelling rapport:
In opdracht van:

Josée Boormans, afdeling FB/Onderzoek en Statistiek
Marieke van Bemden, afdeling Stadsbeheer

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Samenvatting	5
1. Onderzoeksverantwoording	7
1.1 inleiding	7
1.2 doelstelling	7
1.3 respons	7
1.4 opzet rapport	7
2. Onderhoudskwaliteit van de directe woonomgeving	9
2.1 inleiding	9
2.2 mening over de werkelijke onderhoudskwaliteit	9
2.3 waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving	15
2.4 waardering voor het onderhoud van groen in de directe woonomgeving	16
3. Onderhoudskwaliteit van de winkelcentra	19
3.1 mening over de werkelijke onderhoudskwaliteit	19
3.2 waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra	24
4. Onderhoudskwaliteit van de hoofdwegen	25
4.1 mening over de werkelijke onderhoudskwaliteit	25
4.2 waardering voor de kwaliteit van het onderhoud van de hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden	29
5. Participatie	31
5.1 hulp Zoetermeeders bij beheer en onderhoud	31
BIJLAGE 1. Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	33
BIJLAGE 2. Populatie, steekproef, veldwerk en respons	35
BIJLAGE 3. Tabellen	37
BIJLAGE 4. Selectie van de vragen uit de omnibusenquête 2013 m.b.t. het onderwerp openbare ruimte	49

SAMENVATTING

* **respons**

Van alle 2000 in september/oktober 2013 benaderde Zoetermeeders van 18 jaar en ouder heeft 58% één of meer vragen ingevuld van het onderdeel 'openbare ruimte' uit de omnibusenquête 2013.

* **Directe woonomgeving**

Voor het onderhoud van de directe woonomgeving is afgesproken dat dit sober zal zijn, dat wil zeggen beperkt onderhoud met inachtneming van de veiligheid

Respondenten zijn van mening dat met name de onkruidbestrijding, onderhoud van beplanting maar ook het onderhoud van voet- en fietspaden, straten en parkeerplaatsen en de zwerfvuilbestrijding van klein zwerfvuil, (veel) slechter wordt gedaan dan is afgesproken. Meer dan een kwart van de respondenten ziet bij deze onderdelen een (veel) slechter onderhoud dan de afspraak.

Het meest positief is men over de bestrijding van graffiti.

Gemiddeld waarderen de respondenten de kwaliteit van het onderhoud in hun directe woonomgeving met een rapportcijfer (6,4). Het hoogste cijfer geeft men in Oosterheem-zw (6,90) en het laagste cijfer in Buytenwegh (5,86).

Gemiddeld waarderen de respondenten het onderhoud van het groen in hun directe woonomgeving met een 6,3. Gemiddeld het hoogste cijfer geven de respondenten uit Oosterheem-no (7,20) en gemiddeld het laagste cijfer geven de respondenten uit Dorp (5,62).

* **Winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat)**

De afgesproken onderhoudskwaliteit voor de winkelcentra is redelijk (redelijk verzorgd onderhoud en veilig). Niet iedereen ziet deze afgesproken onderhoudskwaliteit terug of ziet zelfs dat deze minder is dan afgesproken. Met name is men ontevreden over de bestrijding van klein zwerfvuil en over het onderhoud van de papierbakken.

Gemiddeld waarderen de respondenten de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra met een rapportcijfer 6,8.

* **Hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden**

De afgesproken onderhoudskwaliteit voor alle onderdelen van de hoofdwegen is sober (dat wil zeggen beperkt onderhoud met inachtneming van de veiligheid).

Uit de resultaten blijkt dat de afgesproken onderhoudskwaliteit voor fiets- en voetpaden en de bestrijding van klein en groot zwerfvuil naast de hoofdwegen en naastliggende fietspaden (veel) slechter wordt uitgevoerd dan vooraf afgesproken.

De kwaliteit van het onderhoud van hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden wordt in gemiddeld gewaardeerd met een rapportcijfer 6,6.

* **Participatie**

Meer dan een kwart van de respondenten (26%) vindt dat de gemeente de burgers niet moet stimuleren om te helpen bij het beheer en onderhoud van hun directe woonomgeving. Iets meer dan de helft vindt dat de gemeente dit wel moet stimuleren.

Ruim driekwart van de respondenten wil alleen geïnformeerd worden door de gemeente bij veranderingen in de openbare ruimte. Eén op de vijf respondenten zegt bij veranderingen in de openbare ruimte te willen meedenken.

1

Onderzoeksverantwoording

1.1 Inleiding

Eind september/begin oktober 2013 is in Zoetermeer de jaarlijkse omnibusenquête gehouden. In deze enquête worden over uiteenlopende onderwerpen vragen gesteld aan inwoners van Zoetermeer. Eén van de onderwerpen in de omnibusenquête is het onderwerp “openbare ruimte”.

De vragenlijst over dit onderwerp sluit aan bij de vragen die eerder in de omnibusenquêtes 2005 t/m 2012 zijn gesteld.

1.2 Doelstelling

Doel van het onderzoek is een uitspraak te kunnen doen over:

- mate waarin de afgesproken onderhoudskwaliteit overeenkomt met de werkelijke onderhoudskwaliteit in woongebieden, winkelcentra en langs de hoofdwegen.

1.3 Respons

Voor de omnibusenquête 2013 zijn er drie niet overlappende steekproeven getrokken uit het bevolkingsbestand van de gemeente Zoetermeer van 2000 inwoners van 18 jaar en ouder. Voor de personen geldt bovendien dat zij op dat moment niet woonachtig waren in een ‘bijzonder woongebouw’ (verzorgingshuis, penitentiaire inrichting, gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen. Aan de personen uit de drie steekproeven zijn verschillende enquêtes voorgelegd.

De vragen over dit onderwerp zijn in voldoende mate beantwoord door 1151 personen (58%) uit de omnibusenquête.

Eigen aan steekproefonderzoek is dat de uitkomsten een schatting geven van de werkelijkheid. In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid rondom de onderzoeksuitkomsten.

1.4 Opzet rapport

In de volgende drie hoofdstukken worden de resultaten gepresenteerd van de waardering van de respondenten voor de onderhoudskwaliteit in de directe woonomgeving, de onderhoudskwaliteit in de winkelcentra en de onderhoudskwaliteit van de hoofdwegen. In het laatste hoofdstuk staat hoe de respondenten denken over participatie in de openbare ruimte.

In de rapportage worden alle cijfers achter de komma lager of gelijk aan 4 ($\leq 0,4$) naar beneden afgerond en getallen van 5 of hoger achter de komma ($\geq 0,5$) naar boven. Daardoor kan het voorkomen dat het totaal percentage onder een kolom (100%) niet altijd overeenkomt met het opgetelde percentage in een kolom (99% of 101%).

Aan het einde van het rapport is een viertal bijlagen opgenomen.

Een eerste bijlage gaat over de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van de onderzoeksuitkomsten. In bijlage twee staan populatie, steekproef en respons naast elkaar. In de derde bijlage is een aantal tabellen opgenomen.

In de laatste bijlage staat een overzicht van de vragen uit de omnibusenquête over het onderwerp ‘openbare ruimte’.

2

Onderhoudskwaliteit van de directe woonomgeving

2.1 Inleiding

De gemeente Zoetermeer heeft in de beheersvisie openbare ruimte vastgelegd hoe o.a. de woonomgeving, winkelcentra, hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden in de komende jaren worden onderhouden. Voor alle onderdelen van de openbare ruimte is een bepaalde onderhoudskwaliteit met de gemeenteraad afgesproken waaraan moet worden voldaan.

De volgende kwaliteiten zijn afgesproken:

- sober onderhoud : beperkt onderhoud met inachtneming van de veiligheid
- redelijk onderhoud : redelijk verzorgd onderhoud en veilig

In dit hoofdstuk komt aan de orde of de respondenten vinden dat de afgesproken kwaliteit voor de verschillende onderdelen in de directe woonomgeving overeenkomt met de werkelijke onderhoudskwaliteit (zie grafiek 1)

2.2 Mening over de werkelijke onderhoudskwaliteit

a. straten, parkeerplaatsen (o.a. vlakheid bestrating)

Van de respondenten is 64% van mening dat de afgesproken onderhoudskwaliteit 'sober' overeenkomt met de werkelijke onderhoudskwaliteit in hun directe woonomgeving.

In totaal vindt 25% van de respondenten dat de werkelijke onderhoudskwaliteit (veel) slechter is en is 12% dat de onderhoudskwaliteit (veel) beter is dan afgesproken. In de tijd gezien is de mening van de respondenten over de onderhoudskwaliteit vrijwel gelijk gebleven. Steeds is ongeveer een kwart van de respondenten van mening dat de onderhoudskwaliteit (veel) slechter wordt uitgevoerd dan is afgesproken.

Tabel 1. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit van straten en parkeerplaatsen (= *sober*) in de directe woonomgeving met de werkelijkheid in 2005 t/m 2013

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
(veel) slechter	23%	25%	27%	26%	22%	25%	21%	28%	25%
gelijk aan afspraak	64%	64%	65%	63%	63%	63%	63%	60%	64%
(veel) beter	13%	12%	9%	11%	15%	12%	16%	12%	12%
Totaal	100% n=1365	100% n=1331	100% n=1270	100% n=1336	100% n=1293	100% n=1319	100% n=1200	100% n=1153	100% n=1113

b. voet- en fietspaden (o.a. vlakheid bestrating)

In totaal vindt 28% van de respondenten dat de onderhoudskwaliteit van de voet- en fietspaden in hun directe woonomgeving (veel) slechter wordt uitgevoerd dan dat wat er is afgesproken (sober onderhoud). Dit komt overeen met het resultaat uit 2012.

Van 2005 tot en met 2011 was de afspraak dat de onderhoudskwaliteit redelijk zou zijn.

In totaal vindt 59% (in 2013) dat de onderhoudskwaliteit overeenkomt met wat is afgesproken en ziet 13% een (veel) beter onderhoud.

Tabel 2. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit van voet- en fietspaden (= sober) in de directe woonomgeving met de werkelijkheid in 2005 t/m 2013

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*
(veel) slechter	29%	37%	36%	35%	30%	31%	26%	29%	28%
gelijk aan afspraak	60%	53%	55%	55%	57%	56%	58%	58%	59%
(veel) beter	11%	11%	9%	11%	13%	12%	16%	13%	13%
Totaal	100% n=1367	100% n=1333	100% n=1277	100% n=1342	100% n=1288	100% n=1321	100% n=1204	100% n=1144	100% n=1099

* in 2013 is net als in 2012 afgesproken dat de onderhoudskwaliteit van voet- en fietspaden sober zal zijn. In de eerdere jaren was de afspraak een redelijke onderhoudskwaliteit van voet- en fietspaden.

c. onkruidbestrijding tussen de tegels en stenen

Ook de bestrijding van onkruid tussen de tegels en stenen wordt in 2013 sober uitgevoerd. Voor 2012 was dat *redelijk* in de directe woonomgeving.

Van de respondenten ziet 58% de afgesproken onderhoudskwaliteit sober in de directe woonomgeving terug.

In totaal is 10% van de respondenten van mening dat het onderhoud (veel) beter wordt uitgevoerd dan is afgesproken. Daarentegen vindt 32% dat het onderhoud (veel) slechter wordt gedaan dan de afspraak was.

Tabel 3. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit van de onkruidbestrijding (= sober) in de directe woonomgeving met de werkelijkheid in 2005 t/m 2013

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*
(veel) slechter	38%	39%	37%	31%	26%	33%	32%	36%	32%
gelijk aan afspraak	52%	52%	55%	56%	60%	56%	54%	54%	58%
(veel) beter	9%	10%	8%	13%	14%	11%	13%	9%	10%
Totaal	100% n=1374	100% n=1328	100% n=1273	100% n=1340	100% n=1296	100% n=1330	100% n=1209	100% n=1151	100% n=1107

* in 2012 en 2013 is in tegenstelling tot eerdere jaren (redelijke onderhoudskwaliteit) afgesproken dat de onderhoudskwaliteit van de onkruidbestrijding sober zal zijn.

d. beplanting (o.a. snoeien, onkruidbestrijding)

Ook voor het onderhoud van de beplanting is in 2013 net als in 2012 afgesproken dat de beplanting *sober zal* worden onderhouden in de woonomgeving. Vóór 2012 was de afspraak nog redelijk onderhoud.

Van de respondenten ziet 54% in 2013 de afgesproken onderhoudskwaliteit sober in de directe woonomgeving terug.

In totaal ziet een derde 32% een (veel) slechtere onderhoudskwaliteit in de directe woonomgeving en 14% een (veel) betere onderhoudskwaliteit dan is afgesproken.

Tabel 4. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit van de beplanting (= sober) in de directe woonomgeving met de werkelijkheid in 2005 t/m 2013

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*
(veel) slechter	38%	39%	38%	33%	30%	33%	30%	35%	32%
gelijk aan afspraak	51%	48%	52%	52%	52%	53%	53%	51%	54%
(veel) beter	12%	13%	10%	15%	17%	13%	17%	14%	14%
Totaal	100% n=1371	100% n=1336	100% n=1276	100% n=1341	100% n=1298	100% n=1329	100% n=1207	100% n=1156	100% n=1112

* in 2012 en 2013 is in tegenstelling tot eerdere jaren (redelijke onderhoudskwaliteit) afgesproken dat de onderhoudskwaliteit van de beplanting sober zal zijn.

e. banken (schoon en heel)

Driekwart van de respondenten ziet de afgesproken onderhoudskwaliteit voor banken (=sober) in de directe woonomgeving terug.

In de jaren 2005 tot en met 2011 was de afgesproken kwaliteit voor het onderhoud van banken redelijk.

Van de respondenten ziet 9% in 2013 een (veel) beter onderhoud en 16% een (veel) slechter onderhoud dan is afgesproken.

Tabel 5. mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit van de banken (= sober) in de directe woonomgeving met de werkelijkheid in 2005 t/m 2013

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*
(veel) slechter	25%	26%	28%	26%	25%	26%	21%	22%	16%
gelijk aan afspraak	68%	66%	67%	67%	67%	66%	68%	68%	75%
(veel) beter	7%	8%	5%	7%	8%	9%	11%	10%	9%
Totaal	100% n=1297	100% n=1272	100% n=1222	100% n=1286	100% n=1243	100% n=1291	100% n=1178	100% n=1121	100% n=1071

* in 2012 en 2013 is in tegenstelling tot eerdere jaren (redelijke onderhoudskwaliteit) afgesproken dat de onderhoudskwaliteit van de banken sober zal zijn.

f. papierbakken (heel en leeg)

Ook voor het onderhoud en het legen van de papierbakken is afgesproken dat deze sober zal worden uitgevoerd (was redelijk in de jaren 2005 tot en met 2011) in de directe woonomgeving.

Van de respondenten is 70% van mening dat aan deze afspraak in hun woonomgeving wordt voldaan Daarentegen vindt 18% dat het onderhoud (veel) slechter wordt gedaan dan was afgesproken. Volgens 13% is er sprake van een (veel) beter onderhoudsniveau. In vergelijking met 2012 lijken de afspraken dus beter te worden nagekomen.

Tabel 6. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit van papierbakken (= sober) in de directe woonomgeving met de werkelijkheid in 2005 t/m 2013

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*
(veel) slechter	34%	34%	33%	32%	28%	26%	21%	25%	18%
gelijk aan afspraak	59%	57%	61%	60%	61%	66%	67%	64%	70%
(veel) beter	7%	9%	7%	8%	11%	9%	13%	11%	13%
Totaal	100% n=1307	100% n=1300	100% n=1239	100% n=1311	100% n=1264	100% n=1300	100% n=1197	100% n=1135	100% n=1089

* in 2012 en 2013 is in tegenstelling tot eerdere jaren (redelijke onderhoudskwaliteit) afgesproken dat de onderhoudskwaliteit van papierbakken sober zal zijn.

g. graffitiverwijdering

In totaal ziet 76% van de respondenten dat de graffiti in hun woonomgeving volgens afspraak (=redelijk) wordt verwijderd. Daarnaast vindt 11% dat de graffiti (veel) beter wordt verwijderd dan is afgesproken en vindt 13% dat de graffiti (veel) slechter wordt verwijderd dan is afgesproken.

Tabel 7. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken verwijdering van graffiti (= sober) in de directe woonomgeving met de werkelijkheid in 2005 t/m 2013

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*
(veel) slechter	16%	18%	20%	19%	16%	14%	16%	16%	13%
gelijk aan afspraak	71%	69%	71%	70%	70%	74%	71%	73%	76%
(veel) beter	12%	13%	10%	12%	14%	12%	13%	11%	11%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
	n=1301	n=1285	n=1233	n=1297	n=1246	n=1273	n=1182	n=1114	n=1070

* in 2012 en 2013 is in tegenstelling tot eerdere jaren (redelijke onderhoudskwaliteit) afgesproken dat de onderhoudskwaliteit van de afgesproken verwijdering van graffiti sober zal zijn.

h. zwerfvuilbestrijding

Ook voor de bestrijding van zwerfvuil is afgesproken dat deze sober zal worden gedaan. Vóór 2012 was voor dit onderdeel uit de directe woonomgeving nog afgesproken dat dit goed zou worden gedaan.

Sinds 2009 wordt er in de vragenlijst en onderscheid gemaakt in de bestrijding van groot zwerfvuil (> 10 cm) en klein zwerfvuil (<= 10 cm).

Voor 2009 is dit onderscheid niet gemaakt.

Uit de resultaten komt naar voren dat 65% van de respondenten van mening is dat groot zwerfvuil zo wordt bestreden als is afgesproken. In totaal ziet 22% een veel slechter onderhoud een 13% een veel beter onderhoud.

Tabel 8. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken bestrijding van **groot** zwerfvuil (= sober) in de directe woonomgeving met de werkelijkheid tussen 2009 en 2013

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar				
	2009	2010	2011	2012*	2013*
(veel) slechter	27%	27%	23%	24%	22%
gelijk aan afspraak	60%	63%	64%	62%	65%
(veel) beter	13%	11%	13%	14%	13%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%
	n=1276	n=1326	n=1196	n=1137	n=1097

* in 2012 en 2013 is in tegenstelling tot eerdere jaren (goede onderhoudskwaliteit) afgesproken dat de onderhoudskwaliteit van groot zwerfvuil sober zal zijn.

Van de respondenten vindt 30% daarnaast dat klein zwerfvuil minder goed wordt bestreden dan is afgesproken. In totaal ziet 59% de onderhoudskwaliteit die is afgesproken.

Tabel 9. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken bestrijding van **klein** zwerfvuil ≤ 10 cm (= *sober*) in de directe woonomgeving met de werkelijkheid tussen 2009 en 2013

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar				
	2009	2010	2011	2012*	2013*
(veel) slechter	33%	35%	30%	32%	30%
gelijk aan afspraak	55%	56%	57%	56%	59%
(veel) beter	11%	9%	12%	11%	11%
Totaal	100% n=1284	100% n=1324	100% n=1203	100% n=1144	100% n=1103

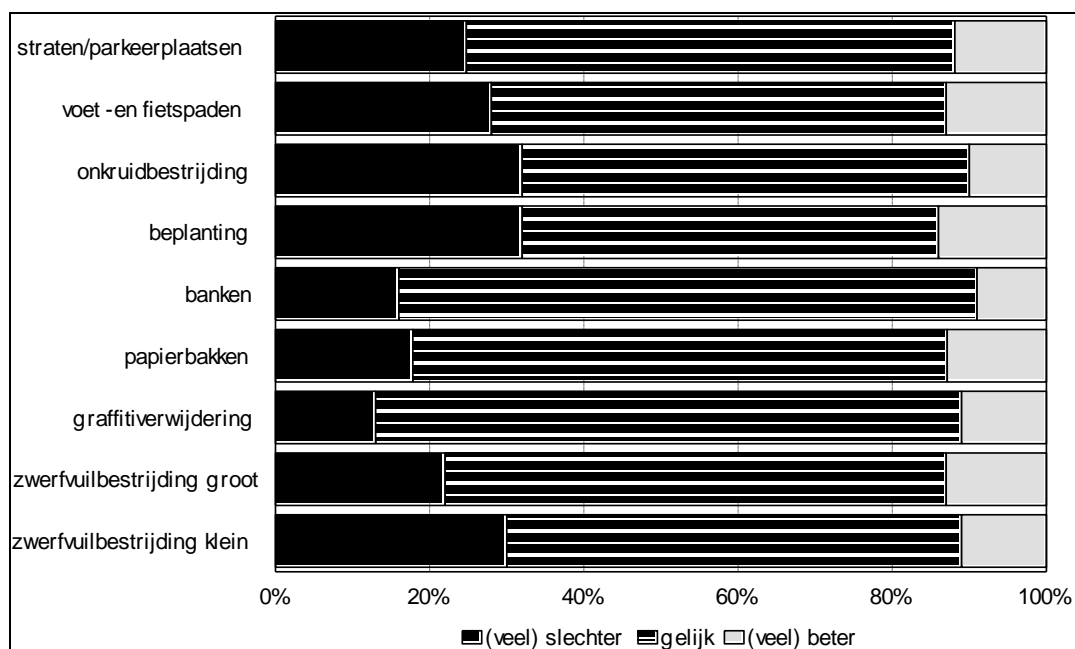
* in 2012 en 2013 is in tegenstelling tot eerdere jaren (goede onderhoudskwaliteit) afgesproken dat de onderhoudskwaliteit sober zal zijn.

In de volgende grafiek staat de mening van de respondenten over het onderhoud van de verschillende onderdelen in de directe woonomgeving weergegeven.

Duidelijk te zien is dat de onkruidbestrijding, onderhoud van beplanting maar ook het onderhoud van voet- en fietspaden, straten en parkeerplaatsen en de zwerfvuilbestrijding van klein zwerfvuil, (veel) slechter wordt gedaan dan is afgesproken. Meer dan een kwart van de respondenten ziet bij deze onderdelen een (veel) slechter onderhoud dan dat wat was afgesproken.

Grafiek 1. Mening van respondenten over het onderhoud van de verschillende onderdelen in de directe woonomgeving.

Komt de afgesproken onderhoudskwaliteit overeen met de werkelijke onderhoudskwaliteit?

2.3 Waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving

Gemiddeld waarden de respondenten (n=1123) de kwaliteit van het onderhoud in hun directe woonomgeving in 2013 met een rapportcijfer (6,4) (was in 2012: 6,5).

Tabel 10. Gemiddeld rapportcijfer voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving

	Jaar								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Gemiddeld Rapportcijfer	6,8	6,4	6,4	6,5	6,6	6,4	6,7	6,5	6,4

Van de respondenten in 2013 gaf 20% (19% in 2012) een onvoldoende rapportcijfer (5 of minder). De overige 80% gaf een 6 of meer.

Lage waardering

Wordt een indeling gemaakt naar de waardering voor de kwaliteit van het onderhoud naar buurt dan blijken de respondenten uit Buytenwegh (5,86), Dorp (5,91), Seghwaert-zw (6,03), Seghwaert-no (6,11), Palenstein (6,19), Meerzicht west (6,27), Meerzicht oost (6,34) en Noordhove-oost (6,42) gemiddeld de laagste waarderingen te geven.

In Buytenwegh geeft 30% van de respondenten een onvoldoende rapportcijfer.

Hoge waardering

De hoogste waardering voor het onderhoud in de directe woonomgeving geven respondenten uit Oosterheem-zw (6,90). In deze buurt gaf maar één op de tien respondenten een onvoldoende rapportcijfer (5 of minder).

Tabel 11. % respondenten per buurt dat een voldoende of onvoldoende rapportcijfer geeft voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving

Genoemde buurt	onvoldoende (5 of minder)	voldoende (6 of meer)	gemiddeld rapportcijfer	aantal respondenten
Dorp	30%	70%	5,91	43
Stadscentrum	10%	90%	6,76	21
Palenstein	25%	75%	6,19	32
Driemanspolder	18%	82%	6,52	56
Meerzicht-west	24%	76%	6,27	74
Meerzicht-oost	21%	79%	6,34	58
Buytenwegh	32%	68%	5,86	85
De Leyens	14%	86%	6,63	111
Seghwaert-Z-W	30%	70%	6,03	71
Seghwaert-N-O	27%	73%	6,11	85
Noordhove-west	13%	87%	6,74	31
Noordhove-oost	23%	67%	6,42	52
Rokkeveen-west	13%	87%	6,79	86
Rokkeveen-oost	9%	91%	6,76	123
Oosterheem-zw	10%	90%	6,90	30
Oosterheem-no	16%	84%	6,79	113
Buurt onbekend	-	-	-	11
Totaal Zoetermeer	20%	80%	6,44	1088
Geen rapportcijfer: 27 respondenten <i>rood=lager dan gemiddeld</i>				

2.4 Waardering voor het onderhoud van groen in de directe woonomgeving

Dit jaar is er voor de vierde keer in de omnibusenquête aan de respondenten gevraagd een waardering te geven voor het onderhoud van het groen in de directe woonomgeving.

Gemiddeld geven de respondenten een rapportcijfer 6,3 (1119 respondenten) voor het onderhoud van groen in de directe woonomgeving.

Tabel 12. Gemiddelde waardering voor het onderhoud van groen in de directe woonomgeving in 2010, 2011, 2012 en 2013

	Jaar			
	2010	2011	2012	2013
Gemiddelde waardering	6,4	6,7	6,4	6,3

In totaal geeft bijna een kwart van de respondenten (24%) een onvoldoende rapportcijfer (5 of minder). Dit was in 2012: 23%. De overige 76% geeft een voldoende rapportcijfer.

Respondenten uit Oosterheem-no geven gemiddeld de hoogste waardering voor het onderhoud van het groen in hun woonomgeving (7,20).

Respondenten uit Dorp geven gemiddeld de laagste waardering (5,62).

Tabel 13. % respondenten per buurt dat een voldoende of onvoldoende rapportcijfer geeft voor het onderhoud van groen in de directe woonomgeving

Genoemde buurt	onvoldoende (5 of minder)	voldoende (6 of meer)	gemiddeld rapportcijfer	aantal respondenten
Dorp	36%	64%	5,62	42
Stadscentrum	25%	75%	6,55	20
Palenstein	26%	74%	6,32	31
Driemanspolder	23%	77%	6,30	56
Meerzicht-west	34%	66%	6,04	76
Meerzicht-oost	26%	74%	6,07	57
Buytenwegh	32%	68%	5,94	85
De Leyens	22%	78%	6,26	111
Seghwaert-Z-W	27%	73%	5,89	70
Seghwaert-N-O	33%	67%	6,07	84
Noordhove-west	13%	87%	6,84	31
Noordhove-oost	29%	71%	6,02	51
Rokkeveen-west	21%	79%	6,62	87
Rokkeveen-oost	16%	84%	6,77	122
Oosterheem-no	7%	93%	7,20	30
Oosterheem-zw	13%	87%	6,73	114
Totaal	259	825	6,32	1084
Zoetermeer (inclusief onbekende buurt)				
<i>rood=lager dan gemiddeld</i>				

3

Onderhoudskwaliteit van de winkelcentra

3.1 Mening over de werkelijke onderhoudskwaliteit

Ook voor de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat) is voor de verschillende onderdelen van de openbare ruimte een bepaalde onderhoudskwaliteit afgesproken. Ook hier is gevraagd aan te geven of de afgesproken onderhoudskwaliteit van de verschillende onderdelen overeenkomt met wat de respondenten waarnemen in de winkelcentra of dat het onderhoud veel beter, beter, slechter of veel slechter wordt uitgevoerd dan is afgesproken.

De afgesproken onderhoudskwaliteit voor de winkelcentra is redelijk (redelijk verzorgd onderhoud en veilig).

In grafiek 2 staat hoe de respondenten de onderhoudskwaliteit van de verschillende onderdelen van de openbare ruimte in de winkelcentra beoordelen.

a. straten, parkeerplaatsen (o.a. vlakheid bestrating)

Ruim driekwart van de respondenten (77%) ziet het afgesproken onderhoudsniveau 'redelijk' in de winkelcentra terug.

In totaal ziet 9% een (veel) slechter en 14% een (veel) beter onderhoudsniveau dan is afgesproken.

Tabel 14. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit (=redelijk) van straten en parkeerplaatsen met de werkelijkheid in 2005 t/m 2013

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
(veel) slechter	13%	13%	12%	11%	8%	10%	9%	11%	9%
gelijk aan afspraak	72%	74%	76%	77%	76%	76%	77%	78%	77%
(veel) beter	15%	13%	12%	13%	16%	14%	14%	11%	14%
Totaal	100% n=1363	100% n=1313	100% n=1261	100% n=1333	100% n=1292	100% n=1315	100% n=1184	100% n=1138	100% n=1082

b. voet- en fietspaden (o.a. vlakheid bestrating)

Van de respondenten is 73% van mening dat de kwaliteit van het onderhoud van voet- en fietspaden zoals is afgesproken (=redelijk) wordt uitgevoerd.

In totaal constateert 15% een (veel) slechter onderhoudsniveau en 12% een (veel) beter onderhoud.

Tabel 15. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit (= *redelijk*) van voet- en fietspaden met de werkelijkheid in 2005 t/m 2013

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
(veel) slechter	19%	20%	19%	19%	13%	16%	12%	15%	15%
gelijk aan afspraak	67%	68%	70%	70%	71%	73%	74%	74%	73%
(veel) beter	13%	12%	11%	12%	15%	12%	14%	11%	12%
Totaal	100% n=1359	100% n=1310	100% n=1258	100% n=1332	100% n=1292	100% n=1317	100% n=1180	100% n=1132	100% n=1097

c. onkruidbestrijding

Meer dan driekwart van de respondenten (78%) is van mening dat het onkruid tussen de stenen en de tegels volgens het afgesproken niveau (=redelijk) wordt bestreden in de winkelcentra.

Volgens 11% wordt het (veel) slechter bestreden dan is afgesproken en ziet 11% juist een (veel) betere bestrijding.

Tabel 16. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit ten aanzien van onkruidbestrijding met de werkelijkheid in 2005 t/m 2013

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
(veel) slechter	16%	16%	16%	14%	9%	13%	12%	14%	11%
gelijk aan afspraak	72%	74%	74%	74%	76%	75%	74%	76%	78%
(veel) beter	12%	11%	10%	12%	15%	13%	13%	10%	11%
Totaal	100% n=1353	100% n=1294	100% n=1259	100% n=1330	100% n=1284	100% n=1314	100% n=1176	100% n=1135	100% n=1095

d. beplanting (o.a. snoeien, onkruidbestrijding)

Driekwart van de respondenten (75%) is van mening dat het onderhoud van de beplanting in de winkelcentra volgens afspraak (=redelijk) wordt gedaan. In totaal ziet 14% een (veel) slechter onderhoud en 11% een (veel) beter onderhoud.

Voor 2012 was de afspraak voor het onderhoud van de beplanting nog "goed".

Tabel 17. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit van de beplanting met de werkelijkheid in 2005 t/m 2013

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*
(veel) slechter	18%	19%	17%	15%	10%	15%	13%	16%	14%
gelijk aan afspraak	71%	71%	74%	75%	77%	77%	75%	72%	75%
(veel) beter	10%	10%	8%	10%	13%	9%	12%	12%	11%
Totaal	100% n=1342	100% n=1300	100% n=1251	100% n=1329	100% n=1278	100% n=1310	100% n=1171	100% n=1130	100% n=1101

* voor 2012 was de afspraak voor de onderhoudskwaliteit "goed".

e. banken (schoon en heel)

Van de respondenten ziet 79% dat de banken in de winkelcentra volgens afspraak (=redelijk) worden onderhouden. In totaal ziet 9% een veel slechter onderhoudsniveau en 12% een (veel) beter onderhoudsniveau.

Tabel 18. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit van banken met de werkelijkheid in 2005 t/m 2013

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*
(veel) slechter	19%	16%	18%	18%	14%	15%	14%	13%	9%
gelijk aan afspraak	71%	74%	75%	73%	75%	76%	75%	76%	79%
(veel) beter	10%	10%	7%	9%	11%	9%	11%	11%	12%
Totaal	100% n=1325	100% n=1287	100% n=1234	100% n=1305	100% n=1277	100% n=1310	100% n=1165	100% n=1127	100% n=1086

* vóór 2012 was de afgesproken kwaliteit van het onderhoud "goed"

f. papierbakken (heel, leeg)

Het onderhoud van papierbakken in de winkelcentra wordt minder vaak volgens afspraak (=redelijk) gedaan dan voor de andere onderdelen (m.u.v. de zwerfvuilbestrijding) het geval is. Volgens 71% van de respondenten worden de papierbakken volgens afspraak onderhouden. In totaal ziet 18% een (veel) slechter onderhoud en 11% een (veel) beter onderhoud.

Tabel 20. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit (=redelijk) van papierbakken met de werkelijkheid in 2005 t/m 2013

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*
(veel) slechter	35%	34%	31%	29%	23%	24%	20%	21%	18%
gelijk aan afspraak	57%	59%	64%	63%	67%	68%	69%	69%	71%
(veel) beter	8%	8%	6%	8%	10%	8%	11%	10%	11%
Totaal	100% n=1337	100% n=1288	100% n=1244	100% n=1313	100% n=1273	100% n=1305	100% n=1176	100% n=1126	100% n=1092

* vóór 2012 was de afspraak dat de onderhoudskwaliteit 'goed' moest zijn.

g. graffitiverwijdering

In 2012 ziet meer dan driekwart van de respondenten (76%) dat de graffiti volgens afspraak wordt verwijderd. Volgens 14% gebeurt het (veel) slechter en volgens 11% (veel) beter dan is afgesproken.

Tabel 21. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit van graffiti met de werkelijkheid in 2005 t/m 2013

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
(veel) slechter	17%	18%	18%	17%	14%	14%	13%	15%	14%
gelijk aan afspraak	73%	73%	74%	74%	73%	77%	75%	76%	76%
(veel) beter	11%	10%	8%	9%	13%	9%	12%	9%	11%
Totaal	100% n=1339	100% n=1282	100% n=1241	100% n=1303	100% n=1249	100% n=1296	100% n=1160	100% n=1118	100% n=1076

h. zwerfvuilbestrijding groot

Ook bij de beoordeling van de onderhoudskwaliteit in de winkelcentra is in 2013 een onderscheid gemaakt in de beoordeling van de zwerfvuilbestrijding in de bestrijding van groot en klein zwerfvuil. Dit onderscheid is voor het eerst in 2009 gemaakt.

Van de respondenten is 16% van mening dat de bestrijding van groot zwerfvuil (> 10 cm) (veel) slechter wordt gedaan dan is afgesproken. Daarnaast ziet 72% een onderhoudskwaliteit die overeenkomt met de werkelijkheid. In totaal ziet 12% een (veel) beter onderhoud.

Tabel 22. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken bestrijding van groot zwerfvuil (= *redelijk*) met de werkelijkheid in 2009 t/m 2013

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar				
	2009	2010	2011	2012*	2013*
(veel) slechter	16%	18%	14%	15%	16%
gelijk aan afspraak	72%	72%	75%	75%	72%
(veel) beter	12%	10%	11%	10%	12%
Totaal	100% n=1282	100% n=1312	100% n=1168	100% n=1126	100% n=1087

* vóór 2012 was de afgesproken onderhoudskwaliteit 'goed'

- i. zwerfvuilbestrijding klein
 Van de respondenten is 23% van mening dat de zwerfvuilbestrijding van klein zwerfvuil (<= 10 cm) (veel) slechter wordt uitgevoerd dan is afgesproken. In totaal ziet 67% een onderhoudsniveau dat overeenkomt met wat is afgesproken. De overige 10% ziet een (veel) beter onderhoudsniveau.

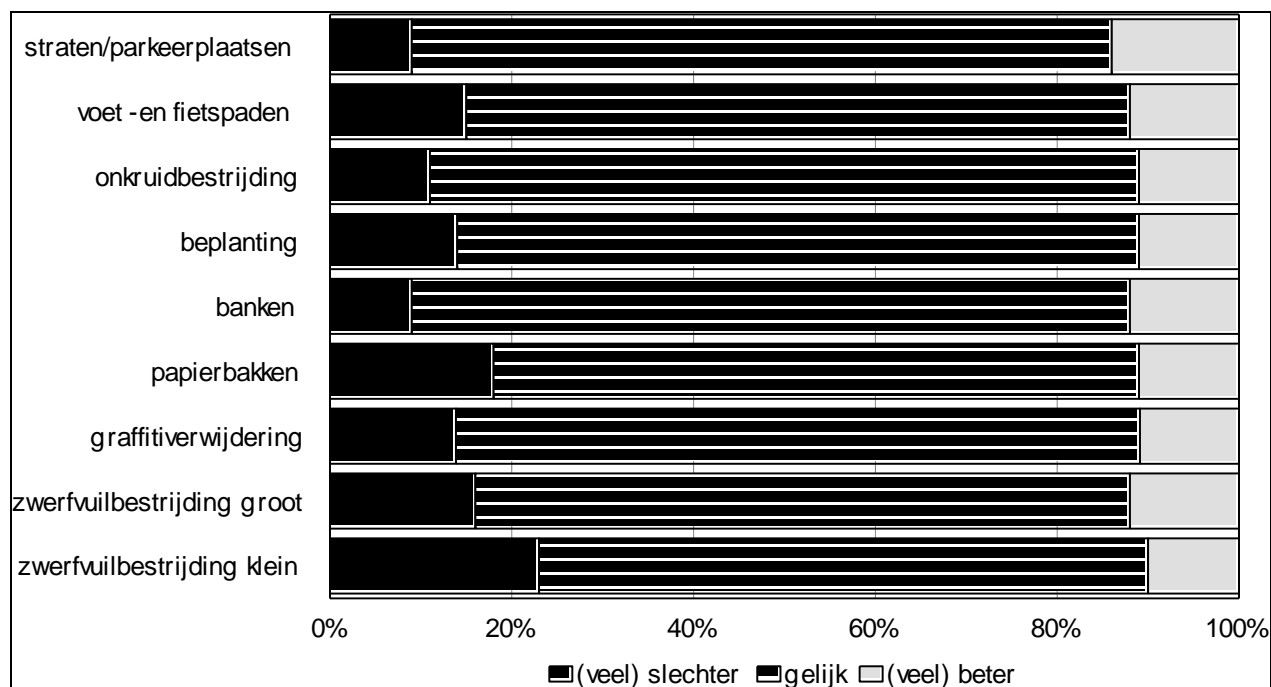
Tabel 23. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken bestrijding van klein zwerfvuil (= *redelijk*) met de werkelijkheid in 2009 t/m 2013

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar				
	2009	2010	2011	2012	2013
(veel) slechter	24%	27%	22%	24%	23%
gelijk aan afspraak	65%	65%	68%	67%	67%
(veel) beter	11%	9%	10%	9%	10%
Totaal	100% (n=1258)	100% (n=1312)	100% (n=1171)	100% (n=1129)	100% n=1089

Uit de volgende grafiek blijkt nogmaals dat de respondenten met name ontevreden zijn over de bestrijding van klein zwerfvuil en over het onderhoud van de papierbakken.

Grafiek 2. Mening van respondenten over het onderhoud van de verschillende onderdelen in de WINKELCENTRA (inclusief Stadshart en Dorpsstraat).

Komt de afgesproken onderhoudskwaliteit overeen met de werkelijke onderhoudskwaliteit?

3.2 Waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat)

Gemiddeld waarden de respondenten (n=1101) de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat) met een rapportcijfer 6,8.

Dit komt overeen met het resultaat uit 2005 hoewel de kwaliteit van het onderhoud voor een aantal aspecten lager wordt uitgevoerd dan in voorgaande jaren.

Tabel 24. gemiddeld rapportcijfer voor de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat)

	Jaar								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Gemiddeld rapportcijfer	6,8	6,9	6,9	7,0	7,1	7,0	7,1	6,9	6,8

In 2013 geeft 9% (8% in 2012) een onvoldoende rapportcijfer (5 of minder) en 91% een voldoende rapportcijfer

4

Onderhoudskwaliteit van de hoofdwegen

4.1 Mening over de werkelijke onderhoudskwaliteit

Ook voor de onderdelen van de hoofdwegen (Australiëweg, Aziëweg etc.) en de naastliggende fiets- en voetpaden is een bepaalde onderhoudskwaliteit afgesproken. Aan de respondenten is gevraagd achter elk genoemd onderdeel aan te geven of de afgesproken onderhoudskwaliteit overeenkomt met wat men waarneemt op de hoofdwegen en de naastliggende fiets- en voetpaden of dat het onderhoud veel beter, beter, slechter of veel slechter wordt uitgevoerd dan is afgesproken (zie grafiek 3). De afgesproken onderhoudskwaliteit voor alle onderdelen van de hoofdwegen is sober (dat wil zeggen beperkt onderhoud met inachtneming van de veiligheid).

a. wegen (vlakheid bestrating)

Het onderhoud van de hoofdwegen wordt volgens meer dan driekwart van de respondenten grotendeels volgens afspraak (=sober) gedaan (77%). In totaal is 14% van mening dat het (veel) beter wordt gedaan en ziet 9% een (veel) slechter onderhoud.

Tabel 25. Mening over de mate van overeenkomen van het afgesproken onderhoud van de hoofdwegen (= sober) met de werkelijkheid in 2005 t/m 2013

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*
(veel) slechter	7%	9%	9%	9%	7%	9%	14%	13%	9%
gelijk aan afspraak	81%	80%	81%	79%	76%	77%	75%	76%	77%
(veel) beter	13%	11%	10%	12%	17%	14%	12%	11%	14%
Totaal	100% n=1295	100% n=1313	100% n=1235	100% n=1304	100% n=1246	100% n=1280	100% n=1148	100% n=1109)	100% n=1082

* in 2012 is in tegenstelling tot eerdere jaren (redelijke onderhoudskwaliteit) afgesproken dat de onderhoudskwaliteit van wegen sober zal worden uitgevoerd.

b. fiets- en voetpaden (o.a. vlakheid bestrating)

Volgens afspraak worden ook de fiets- en voetpaden die naast de hoofdwegen liggen sober onderhouden (vóór 2012 was de afspraak "redelijk"). In totaal zegt 68% net als in 2012 dat dit ook zo wordt gedaan. In totaal ziet 13% een (veel) beter onderhoud en een 20% een (veel) slechter onderhoud dan is afgesproken.

Tabel 26. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit van de fiets- en voetpaden langs de hoofdwegen (= sober) met de werkelijkheid in 2005 t/m 2013

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*
(veel) slechter	22%	26%	28%	25%	19%	18%	20%	24%	20%
gelijk aan afspraak	69%	66%	64%	67%	70%	72%	70%	68%	68%
(veel) beter	9%	8%	7%	8%	11%	10%	11%	8%	13%
Totaal	100% n=1287	100% n=1310	100% n=1233	100% n=1296	100% n=1250	100% n=1281	100% n=1165	100% n=1109	100% n=1079

* in 2012 is in tegenstelling tot eerdere jaren (redelijke onderhoudskwaliteit) afgesproken dat de onderhoudskwaliteit van fiets- en voetpaden langs de hoofdwegen sober zal worden uitgevoerd.

c. beplanting (o.a.snoeien)

Het onderhoud van de beplanting langs de hoofdwegen wordt volgens 14% van de respondenten (veel) slechter uitgevoerd dan is afgesproken. In totaal ziet 77% een onderhoud dat overeenkomt met de afspraak en is 9% van mening dat het zelfs (veel) beter gebeurt.

Tabel 27. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken onderhoudskwaliteit van de beplanting langs de hoofdwegen (= sober) met de werkelijkheid in 2005 t/m 2013

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
(veel) slechter	20%	21%	21%	19%	14%	16%	15%	22%	14%
gelijk aan afspraak	72%	72%	72%	72%	75%	75%	76%	72%	77%
(veel) beter	8%	7%	7%	9%	11%	10%	10%	6%	9%
Totaal	100% n=1295	100% n=1294	100% n=1233	100% n=1304	100% n=1245	100% n=1279	100% n=1162	100% n=1109	100% n=1068

d. graffitiverwijdering

Vier van de vijf respondenten (80%) is van mening dat graffiti volgens afspraak (=sober) wordt verwijderd. Van de respondenten ziet 8% een (veel) betere bestrijding en 13% een (veel) slechtere bestrijding.

Tabel 28. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken graffiti bestrijding langs de hoofdwegen (= sober) met de werkelijkheid in 2005 t/m 2013

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*
(veel) slechter	15%	16%	16%	16%	13%	14%	12%	15%	13%
gelijk aan afspraak	77%	77%	78%	77%	79%	79%	79%	79%	80%
(veel) beter	8%	7%	6%	7%	8%	7%	8%	6%	8%
Totaal	100% n=1280	100% n=1282	100% n=1219	100% n=1283	100% n=1223	100% n=1267	100% n=1148	100% n=1092	100% n=1061

* in 2012 is in tegenstelling tot eerdere jaren (redelijke onderhoudskwaliteit) afgesproken dat de graffiti bestrijding langs de hoofdwegen sober zal worden uitgevoerd.

e. zwerfvuilbestrijding groot

Volgens afspraak moet het groot zwerfvuil langs hoofdwegen en naastliggende fietspaden in tegenstelling tot de jaren vóór 2012 (afpraak: goed) sober worden bestreden. In totaal is 71% van mening dat de zwerfvuilbestrijding van groot zwerfvuil (> 10 cm) volgens afspraak plaatsvindt en is 10% van mening dat dit (veel) beter wordt gedaan.

Bijna één op de vijf respondenten ziet echter een (veel) slechtere onderhoudskwaliteit.

Tabel 29. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken bestrijding van groot zwerfvuil langs de hoofdwegen (= sober) met de werkelijkheid van 2009 t/m 2013

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar				
	2009	2010	2011	2012*	2013*
(veel) slechter	16%	16%	13%	15%	19%
gelijk aan afspraak	76%	76%	78%	78%	71%
(veel) beter	9%	8%	9%	7%	10%
Totaal	100% n=1243	100% n=1281	100% n=1155	100% n=1096	100% n=1061

* in 2012 is in tegenstelling tot eerdere jaren (goede onderhoudskwaliteit) afgesproken dat de bestrijding van groot zwerfvuil langs de hoofdwegen sober zal worden uitgevoerd.

f. zwerfvuilbestrijding klein

Eén op de vijf respondenten (20%) is van mening dat de bestrijding van klein zwerfvuil (<=10 cm) (veel) slechter wordt uitgevoerd dan is afgesproken.

In totaal ziet bijna driekwart (72%) een onderhoudsniveau dat overeenkomt met wat is afgesproken. De overige 9% ziet een (veel) beter onderhoudsniveau.

Tabel 30. Mening over de mate van overeenkomen van de afgesproken bestrijding van klein zwerfvuil (= sober) met de werkelijkheid van 2009 t/m 2013

werkelijke onderhoudskwaliteit	Jaar				
	2009	2010	2011	2012*	2013*
(veel) slechter	21%	21%	17%	22%	20%
gelijk aan afspraak	71%	72%	75%	72%	72%
(veel) beter	8%	7%	8%	6%	9%
Totaal	100% n=1241	100% n=1280	100% n=1157	100% n=1099	100% n=1067

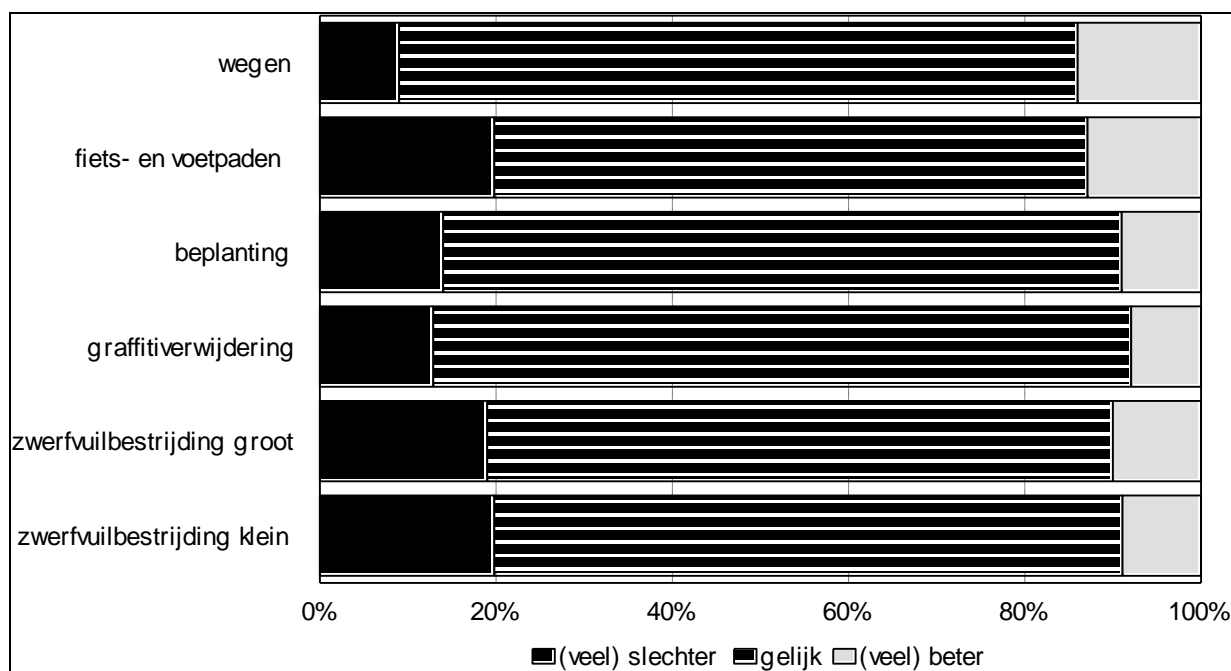
* in 2012 is in tegenstelling tot eerdere jaren (redelijke onderhoudskwaliteit) afgesproken dat de bestrijding van klein zwerfvuil langs de hoofdwegen sober zal worden uitgevoerd.

In grafiek 3 staat de waardering voor alle onderdelen van de hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden onder elkaar.

Hieruit valt af te lezen dat men name de afgesproken onderhoudskwaliteit voor fiets- en voetpaden en de bestrijding van klein en groot zwerfvuil naast de hoofdwegen en naastliggende fietspaden (veel) slechter wordt uitgevoerd dan de gemaakte afspraken hierover.

Grafiek 3. Mening van respondenten over het onderhoud van de verschillende onderdelen van de hoofdwegen en de naastliggende fietspaden.

Komt de afgesproken onderhoudskwaliteit overeen met de werkelijke onderhoudskwaliteit?

4.2 waardering voor de kwaliteit van het onderhoud van de hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden

De kwaliteit van het onderhoud van hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden wordt in 2013 gemiddeld gewaardeerd met een 6,6 (n=1087). Dit resultaat is gelijk aan vorig jaar maar lager dan in alle voorgaande jaren.

Tabel 31. gemiddeld rapportcijfer voor de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat)

	Jaar								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Gemiddeld rapportcijfer	6,7	6,7	6,7	6,8	6,9	6,8	6,8	6,6	6,6

In totaal geeft 13% (van de 1087 respondenten) een onvoldoende rapportcijfer (5 of minder) (in 2012: 11%) en 88% een voldoende rapportcijfer (6 of meer).

5

Participatie

5.1 Hulp Zoetermeeders bij beheer en onderhoud

Net als in de omnibusenquête uit 2011 en 2012 is aan de respondenten gevraagd of ze vinden dat de gemeente burgers moet stimuleren te helpen bij het beheer en onderhoud van hun directe woonomgeving.

Uit de volgende tabel blijkt dat meer dan een kwart van de respondenten (26%) vindt dat de gemeente dit niet moet doen. In totaal is iets meer dan de helft van de respondenten (51%) van mening dat de gemeente de burgers wel moet stimuleren op dit gebied. Bijna een kwart van de respondenten (23%) heeft hierover geen mening. Ten opzichte van de voorgaande jaren lijken steeds minder respondenten van mening te zijn dat de gemeente de burgers moet stimuleren bij het beheer en onderhoud van hun directe omgeving.

Tabel 30. Aantal en percentage respondenten dat van mening is dat de gemeente burgers moet stimuleren bij het beheer en onderhoud van de hun directe woonomgeving.

Stimuleren?	2011		2012		2013	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
ja	687	56%	625	54%	578	51%
nee	251	21%	262	22%	300	26%
geen mening	281	24%	262	24%	257	23%
subtotaal	1219	100%	1169	100%	1135	100%
niet ingevuld			45		16	
totaal			1214		1151	

In totaal zegt bijna een kwart van de respondenten (23%) één of meer suggesties te hebben om de betrokkenheid van burgers bij het beheer en onderhoud van hun directe woonomgeving te vergroten. Hun suggesties staan in bijlage 3 tabel 4.

Tabel 31. Aantal en percentage respondenten dat al of niet een suggestie heeft om de betrokkenheid van de burgers bij het beheer en onderhoud van hun directe woonomgeving te vergroten.

Suggesties?	Aantal	%
ja	238	23,0%
nee	797	77,0%
subtotaal	1035	100%
geen antwoord	160	
totaal	1115	

Aan de respondenten is ook gevraagd hoe ze het liefst bij veranderingen in de openbare ruimte betrokken willen worden.

Ruim driekwart van de respondenten (76%) wil net als in 2011 en 2012 alleen geïnformeerd worden. Een vijfde van de respondenten (20%) zegt te willen meedenken. Daarnaast geeft 5% aan hier op een andere manier bij betrokken te willen worden. Een overzicht van hun antwoorden staan in bijlage 3 tabel 5.

Tabel 32. Wijze waarop respondenten het liefst betrokken willen worden bij veranderingen in de openbare ruimte

Wijze van betrokkenheid	Aantal	%
Ik wil alleen geïnformeerd worden	830	76%
Ik wil meedenken/meepraten	214	20%
Anders, nl.....(zie bijlage 3 tabel 5)	49	5%
Subtotaal	1093	100%
Geen antwoord	58	
Totaal	1115	

BIJLAGE 1. Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op de 1.151 respondenten uit de omnibusenquête die vragen hebben ingevuld over het onderwerp openbare ruimte of op bepaalde categorieën daarvan. Over de 'werkelijkheid', dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeerse 18 plussers kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van punt- of intervallschattingen.

Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald gedrag vertoont, wordt aangenomen dat dit in de populatie ook 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

De kans op een verkeerde schatting kan aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen).

Het is daarbij mogelijk, met behulp van statistische formules, de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal 'betrouwbaarheid' genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

Enkele voorbeelden ter verduidelijking:

- stel dat van alle 1.151 respondenten 30% opvatting A heeft. In werkelijkheid (dus in de totale populatie van Zoetermeeders van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 27,4% en de 32,6%.
- Stel dat van alle respondenten er 50 gedrag x vertonen. Als van deze 50 personen 60% vrouw is dan kan met 95% zekerheid gesteld worden dat van alle Zoetermeerse 18 plussers die gedrag x vertonen tussen de 36,4% en 63,6% vrouw is.

Tabel 1. Procentpunten waarmee de werkelijke percentages (dus die in de populatie) maximaal kunnen afwijken van die in de respons. (Bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%).

Aantal respondenten	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
200	4,2	5,5	6,4	6,8	6,9
300	3,4	4,5	5,2	5,5	5,7
400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
800	2,1	2,8	3,2	3,4	3,5
900	2,0	2,6	3,0	3,2	3,3
1.000	1,9	2,5	2,8	3,0	3,1
1.151	1,8	2,4	2,7	2,9	3,0

BIJLAGE 2. Populatie, steekproef, veldwerk en respons

In de twee onderstaande tabellen worden de Zoetermeerse bevolking, de steekproef en de bruikbare respons van dit deelonderzoek onderling vergeleken aan de hand van de kenmerken *seks* en *leeftijd*. Geconcludeerd kan worden dat de drie verdelingen enigermate van elkaar afwijken. De verschillen zijn echter niet zo groot dat ze aanleiding gaven de uitkomsten van de enquête daarvoor via herwegingen aan te passen.

Geslacht en leeftijd, in %, van:

- de Zoetermeerse bevolking van 18 jaar en ouder (per 1-1-2013);
- de personen in de steekproef (per 1-1-2013);
- de respondenten (volgens opgave van de respondent).

Geslacht en leeftijd, in % van:

Geslacht en leeftijd	Bevolking	Personen in de steekproef	Respondenten
Man 18 < 30 jr	9,8%	10,8%	5,4%
Vrouw 18 < 30 jr	9,4%	8,8%	5,2%
Man 30 < 40 jr	7,4%	6,9%	6,7%
Vrouw 30 < 40 jr	7,8%	7,8%	8,0%
Man 40 < 50 jr	8,7%	7,8%	8,1%
Vrouw 40 < 50 jr	9,8%	8,7%	10,8%
Man 50+	22,3%	24,5%	28,9%
Vrouw 50+	24,7%	24,7%	27,0%
Totaal	100%	100%	100%
Aantal	97.040	2000	1.078

* 73 van de 1.151 respondenten uit 2013 hebben hun geslacht of leeftijd niet opgegeven

BIJLAGE 3. Tabellen

Tabel 1. Mening over de werkelijke onderhoudskwaliteit van de **directe woonomgeving**

DIRECTE WOONOMGEVING	werkelijke onderhoudskwaliteit is:					totaal
	veel slechter	slechter	gelijk aan afspraak	beter	veel beter	
onderdelen:						
- straten, parkeerplaatsen (o.a. vlakheid bestrating)	4,6%	20,0%	63,8%	10,8%	0,8%	100,0% (n=1113)
- voet- en fietspaden (o.a. vlakheid bestrating)	4,7%	23,7%	58,7%	11,6%	1,3%	100,0% (n=1099)
- onkruidbestrijding tussen de tegels en stenen	6,5%	25,4%	57,9%	9,2%	1,0%	100,0% (n=1107)
- beplanting (o.a. snoeien, onkruidbestrijding)	8,6%	23,7%	54,2%	12,1%	1,4%	100,0% (n=1112)
- banken (schoon en heel)	2,4%	13,1%	75,4%	8,6%	0,5%	100,0% (n=1071)
- papierbakken (heel en leeg)	3,2%	15,1%	70,1%	10,7%	0,9%	100,0% (n=1089)
- graffitiwrijving	2,3%	10,8%	76,3%	9,5%	1,0%	100,0% (n=1070)
- zwerfvuilbestrijding groot	3,9%	17,9%	65,3%	11,8%	1,2%	100,0% (n=1097)
- zwerfvuilbestrijding klein	6,9%	23,2%	58,8%	10,0%	1,1%	100,0% (n=1103)

Tabel 2. Mening over de werkelijke onderhoudskwaliteit van de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat)

WINKELCENTRA (inclusief Stadshart en Dorpsstraat)	werkelijke onderhoudskwaliteit is:					totaal
	veel slechter	slechter	gelijk aan afspraak	beter	veel beter	
onderdelen:						
- straten, parkeerplaatsen (o.a. vlakheid bestrating)	0,9%	8,8%	77,8%	11,8%	0,7%	100,0% (n=1103)
- voet- en fietspaden (o.a. vlakheid bestrating)	1,3%	13,5%	73,0%	11,5%	0,7%	100,0% (n=1097)
- onkruidbestrijding tussen de tegels en stenen	1,3%	10,0%	78,0%	10,1%	0,5%	100,0% (n=1095)
- beplanting (o.a. snoeien, onkruidbestrijding)	1,5%	12,5%	74,5%	10,6%	0,8%	100,0% (n=1101)
- banken (schoon en heel)	0,8%	8,6%	79,0%	11,1%	0,5%	100,0% (n=1086)
- papierbakken (heel en leeg)	2,1%	15,7%	70,8%	11,3%	0,2%	100,0% (n=1092)
- graffitiwrijving	1,4%	12,2%	75,8%	9,9%	0,7%	100,0% (n=1076)
- zwerfvuilbestrijding groot	2,3%	13,2%	72,8%	11,4%	0,4%	100,0% (n=1087)
- zwerfvuilbestrijding klein	3,6%	19,6%	66,7%	9,8%	0,4%	100,0% (n=1089)

Tabel 3. Mening over de werkelijke onderhoudskwaliteit van de hoofdwegen (Australiëweg, Aziëweg etc.) en de naastliggende fiets- en voetpaden)

HOOFDWEGEN (Australiëweg, Aziëweg etc.) en naastliggende FIETS- en VOETPADEN	werkelijke onderhoudskwaliteit is:					totaal
	veel slechter	slechter	gelijk aan afspraak	beter	veel beter	
onderdelen:						
- wegen (o.a. vlakheid bestrating)	1,1%	7,6%	77,4%	13,3%	0,6%	100,0% (n=1082)
- fiets- en voetpaden (o.a. vlakheid bestrating)	2,3%	18,0%	67,7%	11,7%	0,4%	100,0% (n=1079)
- beplanting (o.a. snoeien)	18,0%	12,3%	76,9%	9,0%	0,5%	100,0% (n=1058)
- graffitiwrijving	1,7%	10,9%	79,5%	7,1%	0,8%	100,0% (n=1061)
- zwerfvuilbestrijding groot	2,6%	16,8%	71,3%	8,7%	0,6%	100,0% (n=1081)
- zwerfvuilbestrijding klein	1,9%	18,0%	71,6%	8,2%	0,4%	100,0% (n=1067)

Tabel 4. Genoemde suggesties om de betrokkenheid van burgers bij het beheer en onderhoud van hun directe woonomgeving te vergroten.

- - boetes opleggen bij het afval op straat gooien in alle vormen, groot en klein - boetes opleggen bij het vernielen/vandalisme van bijv. openbaar groen etc.
- - inzet mensen met taakstraf - inzet van werkeloze burgers
- - rommel opruimen stimuleren - vuurwerk alleen georganiseerd toelaten
- (gebeurt al) VVE heeft groenonderhoud en vuilnisbakken 'geadopteerd'.
- * stoep haken adopteren
- aanbieden leenmateriaal, kenbaar maken dat deze mogelijkheid er is.
- Aanbod stukje tuin van de gemeente
- aandacht daarvoor op kleuter en basisscholen
- Aanschrijven
- adopteer boomspiegels
- adoptiegroen
- Adoptiegroen (doe ik zelf ook, burens ook). Houd je met elkaar alles netjes, gebeurt dus ook.
- Adviezen geven & middelen bieden
- Afspraken maken over beheer/onderhoud publieke ruimte voor .. mogelijk door publiek
- actieve opstelling bij het verwijderen van sneeuw op de voetpaden door oproepen in plaatselijk blad
- allemaal het pad achter je huis onkruid vrij houden
- alles netjes houden
- Als burgers hun eigen straatje netjes houden komen we al een heel eind
- Als een idee voor zijn of haar deur schoon houdt
- Als er een plan is, stemmen of die komt
- Als het groen vaker wordt onderhouden zullen de burgers ook vaker hun hand uitsteken
- als men nog alles en en +/- 65 jaar
- Bak in herfst voor bladeren op plaatsen waar dit het meest nodig is, t.w. kruising Pruimengaard/Perengaard
- bakken plaatsen voor groen afval, ik vind dat de korven voor bladerafval niet voldoende is, staan op te grote afstand van huisadres en alleen in de herfst.
- Begin met zelf in je eigen omgeving 'vergeten' rommel op te ruimen
- bekeuringen bij afval dumpen in groenvoorziening
- belonen als vrijwilligers helpen bijv. cadeaubon
- Bestaat al - adoptieterrein- Ook door ondernemers
- beter auto's parkeren. Niet meer dan 1 auto voor een gezin van 2 pers. Sneeuw zo veel mogelijk opruimen. Honden aan de lijn en schoonhouden.
- betere informatie
- Betrek hierbij de woningbouwverenigingen en verhuurorganisaties bij. Zij kunnen de huurders hiervoor aanschrijven.

- Betrek veel meer bij aanleg, stel (misschien naar Texmanslus? voorbeeld) een 'wijkcoördinatorteam' aan die ook mag 'straffen' als mensen niet meedoen, of geef positieve impuls aan wie wel meedoen (bv. wie helpt, krijgt mogelijkheden eigen tuin met behulp van gemeentemateriaal te onderhouden o.i.d.)
- bevorderen verantwoordelijkheid - adoptiegroen
- Bewoners onderhouden hun directe woonomgeving wel maar het probleem zit hem bij de passanten. Ik woon hier niet dus gooi maar neer.
- Bewoners wijzen op hun verantwoordelijkheid tav oude schuttingdelen en tuinafval die ze in plantsoenen laten liggen
- Bewoners, steekproefsgewijze vragen over de bevindingen in de omgeving
- Bewust maken van ouders om hun kinderen geen afval op straat te laten gooien. Met name allochtonen laten hun kind, hoe klein ook, alles op straat gooien
- Bewustmaking van /appel aan bewoners met onderbouwing
- bewustwording via media
- Bij de kinderen beginnen op school, ze gooien veel in de struiken en op straat.
- bij sneeuw eigen gedeelte stoep schoonvegen
- bijeenkomsten/onderhoudsactiviteiten -> samen bewust worden van het beheer en onderhoud
- Bladerenkorf in het najaar
- Blijven attenderen op het doorgeven/-bellen bij slecht of minder beheer en onderhoud aan gemeente
- Boetes uitdelen indien stoep e.d. niet wordt schoongehouden
- Borden met plek schoonhouden met prullenbak ernaast plaatsen
- Burger meer aanspreken op het beheer van hun eigen groen, grenzend aan openbare voetpaden etc.
- Burgers aanspreken op hun gedrag. Boetes geven voor het zwerfvuil - betere controle hierop, ook in wijken, niet alleen in winkelcentra.
- Burgers stimuleren zwerfvuil op te ruimen
- buurt schoonmaak dagen (een keer per jaar) - iedereen mee doen om de eigen buurt schoon te houden
- Buurtdagen organiseren met steun van plantsoenmedewerkers van de gemeente bijvoorbeeld
- buurtenquête
- Buurtverenigingen gebruiken voor onderhoud van directe woonomgeving
- bv. een keer in de 3 maanden eens schoonmaakdag voor buurtbewoners te organiseren als beloning een zak snoep voor jong en oud
- campagnes; jaarlijkse schoonmaakdagen
- Centraal meldpunt voor problemen met onderhoud (incl. groen) en deze goede beschikbaar maken + communiceren
- Concrete ideeën aanreiken per buurt ipv. initiatief bij bewoners te laten -> niet per wijk: te groot
- Contactgroep per wijk.
- d.m.v. folder wat wel en niet bij de verantwoording bij de bewoners legt
- Dag van buurtonderhoud organiseren en faciliteren.
- Dat bij bv. buurtverenigingen materiaal kan worden opgehaald voor onderhoud

- dat er eens gereageerd wordt op een suggestie en dat het serieus genomen wordt.
- de beplanting is zo beperkt, als alle burgers zelf bloemen in hun perk voor de deur mogen planten wordt het veel mooier
- de bewoners betrekken bij bepaalde projecten ook inspraak geven en ook naar hun ideeën luisteren
- De burgers moeten door op de hoogte zijn samenwerken, de omgeving schoon houden
- de grond in de directe woonomgeving te huur of te koop aanbieden
- De grote bomen snoeien.
- deel laten nemen aan het onderhoud
- Direct verband tussen vraag en belasting (verlaging)
- doen we al
- door middel van advertentie streekblad
- Door positief te reageren op suggesties van bewoners. Bij het groen is dit gebeurt bij ons. Maar de suggesties voor meer speeltuingelegenheid en tot ophoging drempels is niets mee gedaan: dat helpt niet
- draag eerste verantwoordelijkheid over aan een groep of individu
- duidelijk beleid en uitvoering opruimen terugdringen. Hoeveelheid katten -> lopen door onze tuin -> stank. Horren moeten plaatsen.
- Duidelijke instructie over wat burgers wel of niet mogen doen aan stroken, parkjes e.d.
- Een boete laten betalen als men 'vuil' of afval op straat gooit.
- Een man of vrouw tijdens het weekend de papierbakken bij de trappen centrum - Stadhuis en bij parkeerplaatsen en een bak voor peuken
- een schoonmaakactie. Groen onderhoudsactie
- een schouw houden met bewoners en bv een keer per jaar de buurt met elkaar aanpakken
- eigen groen in beheer. Gemeente spreekt bewoners aan op slecht groen in de tuin
- eigen groen omgeving bijhouden
- Eigen verantwoording nemen!
- eigen voortuin bijhouden
- er op aanspreken
- Er op aanspreken
- faciliteren onderhoudsmiddelen & groen
- Folderen, organiseren 1 of 2 dagen van hulpdagen
- Folders of tv reclame over onderhoud woning en directie leefomgeving netjes houden van stoep of portiek
- gedeelte van de straat in bruikleen geven aan bewoners voor parkeren. Parkeerprobleem opgelost en minder onderhoud aan straat.
- geef budget, wij doen het voor minder of laten het doen en dan gebeurt het beter
- Geef hangjongeren een vaste locatie
- geef mensen meer vrijheid en medezeggenschap

- Geen afval naast afvalcontainers te zetten als die vol zijn afval thuis weggoeien of in de containers die daar voor bedoeld zijn en niet op straat
- geen andere dan de manier in onze buurt. Via de vereniging buurthuis Lissevaart
- geen mensen die wonen aangrenzend aan gemeentegroen de vrijheid om dit zelf in te richten en te onderhouden. Wellicht met kleine subsidie
- géén rotzooi deponeren, geen hondenuitwerpselen laten liggen
- geen troep op straat gooien
- Geen troep op straat gooien (zwerfvuil & grofvuil) indien (lichamelijk) mogelijk onkruid verwijderen
- gemeente de bewoners aanspreekt hierop zoals tuinonderhoud e.d.
- gemeentelijke belasting verlagen
- gepensioneerde stimuleren om actieve vrijwillig deel te nemen aan het onderhoud van hun wijk.
- gezamenlijk onderhoud en dit bv afsluiten met bv een zomer bbq
- gezamenlijke verantwoording nemen voor het directe onderhoud
- goed op toe te zien dat eigen omgeving goed moet worden onderhouden
- Goede voorbeeld geven
- groen adopteren. Dat hebben wij als bewoners al jaren geleden gedaan (Jachtwerf)
- Groenbeheer door bewoners laten doen in plaats van destructie bedrijf
- heb zelf adoptiegroen
- heggen en buurtgroen van de VVE maken bijvoorbeeld
- helpen met acties
- Hen vaker er op aanspreken.
- het besteden aan leuke evenementen zoals buurt bbq of zo
- het eigen straatje schoonhouden en evt. klein zwerfvuil even opruimen
- Het fietspad tussen de Dumeelaan en de Dorpsstraat openhouden. Mijn partner fietst er dagelijks overheen
- Het goede voorbeeld geven. Een onderhouden en schone omgeving nodigt uit om zo te houden.
- Het onderhouden van stoep voor het huis en tuinen.
- Hondenpoep opruimen of behoeften alleen laten doen op de daarvoor aangegeven plekken.
- Hulpmiddelen verstrekken
- Hun hondenuitwerpselen opruimen en geen lege drankflesjes zomaar gooien
- ieder rondom zijn/haar huis zoveel mogelijk onderhouden. Groot beheer daargelaten
- ik vind wel dat mensen meer initiatief mogen toen als er bijv takken, stenen, glas in de buurt ligt. Adverteren a la Sire/bewustzijn campagne in lokale krantjes. Mensen zijn wel erg makkelijk.
- Ik wil best zelf, samen met de overburen, zelf het gemeenteplantsoen van mijn voordeur onderhouden echter niet het knippen van de heggen.
- In de les op school bespreken met kinderen. Vanuit de opvoeding, op school, mentaliteit opkrikken
- In ruil daarvoor vaker grof vuil ophalen (gratis)
- informatie en voorlichting op directe omgeving afgestemd

- Informatie in huis aan huis kranten
- Informatie is beschikbaar op website Zoetermeer maar wellicht niet bij iedereen bekend. Voor het melden van (achterstallig) onderhoud
- informatieavond. Buurt 'doedag'.
- informatievoorziening en terugkoppeling gemeente versus burger
- Inspraak, afspraken tijd en plaats om samen iets in de buurt aan te pakken.
- Inzet van mensen die spullen vernielen
- Ja eigen stoep en eventueel parkeerplaatsen onderhouden
- Ja, hun opvattingen vragen en serieus nemen (dus minstens inhoudelijk reageren)
- jaarlijks met z'n allen de buurt schoonhouden (vuil en papier)
- Je hebt WAS voor veiligheid. richt bv WSS op (wijk samen schoon)
- Je vuilzakken niet dagen buiten laten staan
- Kleine vergoeding
- Kunnen aangeven wat niet goed is en hier direct op reageren = effectief en voelt prettig
- Laat omwonenden zelf onderhoud van groen plegen.
- laten adopteren van groenstroken
- Luister goed naar de burgers en reageer adequaat op meldingen
- luisteren naar de klachten en dit oppakken om te verbeteren. Burgers zijn dan gauw bereid om mee te helpen
- luisteren naar meldingen zoals sloot uitbaggeren en maaien van gras
- maak duidelijk wanneer wat gesnoeid moet worden en vraag burgers hierin te participeren
- maak het makkelijker stukken groen te laten onderhouden bv. bollen en planten/struiken ter beschikking stellen (gratis)
- materiaal vergoeden (in dat bekend maken)
- mbv. bijv. buurtvereniging en kleine subsidie
- meedenken/meepraten
- Meer aandacht geven aan de mogelijkheid voor het digitaal melden van 'problemen'
- Meer adoptie buurtgroen.
- Meer adoptiegroen. Is bij ons ooit afgewezen
- Meer burger politie
- meer de winkelwagentjes terugbrengen
- meer faciliteren is het ophalen van zwerfafval
- Meer info dmv flyers
- Meer informatie over mogelijkheden van ondersteuning door gemeente, over wijk- /buurt - samenspraak
- Meer middelen beschikbaar stellen als vuilniszakken + toegang tot ondergrondse afvalcontainers
- meer openbare vuilnisbakken langs fietspaden ect. Meer licht en schoonheid in winkelcentra. Vooral winkelcentrum Buytenwegh
- meer prullenbakken

- meer prullenbakken
- meer prullenbakken plaatsen
- meer ruimte voor eigen inbreng /initiatief
- meer uitleggen wb gem. financiën. Transparantie kosten reparatie bv herstellen asfalt.
- Mening omwonenden vragen wat er gedaan kan er moet worden.
- Mensen die een ww- of bijstandsuitkering aan het werk zetten -> vrijwilligerswerk
- mensen meer eigen verantwoordelijkheid geven
- mensen meer wijzen op hun eigen verantwoordingen o.a. met behulp van voorbeelden en bijbehorende resultaten
- mensen met uitkering van de gemeente (bijstand) laten helpen bij groenonderhoud /plantsoenen verplicht
- Mensen moet je vragen anders gebeurd er niets!
- met de bewoners samen gedetailleerde afspraken maken wie wat doet.
- Met name groen tuinafval wordt zwerfvuil in onze wijk door de ondergrondse bakken die niet altijd voldoende functioneren als er veel gesnoeid wordt. Een kleine gft green stortplek zou al veel helpen net als d bladbakken die in de herfst geplaatst worden
- met name groenstroken in beheer van burgers geven (uitbreiding tuin) of cheques geven die na het inwisselen bij tuincentrum voor onderhoud van gemeentegroen
- Middelen verstrekken om het groen, vuil aan te pakken en op te ruimen
- Middels adoptie
- middels info in Streekblad mbt plannen in eigen omgeving inzake onderhoud
- Mijn grootste irritatie is de hondenpoep die overal in mijn woonomgeving ligt
- mijn leeftijd is 81. Ik kan moeilijk voor anderen praten
- misschien ook via een enquête vanuit de betreffende wijkpost weten wat er leeft in de wijk
- Moet ook niet. Ook werknemers bij gemeente of groenvoorziening moeten hun werk kunnen houden en niet ontslagen worden.
- mogen snoeien waar het noodzakelijk is. Loop/fietspad speelterreintje.
- Mooie gazonnen maken
- niet alle plannen van de burgers weerleggen
- niets op straat gooien. Opruimen dus. Hondenpoep zelf opruimen
- nog geen specifieke ideeën en hoe deze uit te voeren?
- nvt. ik vind dat de gemeente de verantwoording voor onderhoud niet moet afschuiven
- Onderhoud plantsoen nabij woning
- onderhoud van voortuinen + onkruidbestrijding op privéterrein
- Op de een of andere wijze de bewoners hun rotzooi te laten opruimen
- op schoon acties, burendag etc.
- Op wijkniveau voorlichten en betrekken c.q. buurt
- Oproep in krant plaatsen. Er zijn altijd mensen die dit graag doen in eigen wijk en straat
- Opruimdagen voor afval/zwerfvuil

- optreden als andere mensen een troep maken
- opvoeden van de leeghoofden die alle rotzooi zomaar op straat gooien
- Opvoeden. Leer kinderen hun afval in de prullenbak gooien
- opvoeding speelt een grote rol
- Organiseer (of laat organiseren) groen snoei en onderhoudsdagen en laat daarbij buurtbewoners helpen.
- Organiseer een buurt "opknapdag": Zorg voor de organisatie en materiaal. Schenk koffie namens de gemeente tijdens die dag.
- organiseer een opruim en snoei uurtje met de bewoners
- overheid het goede voorbeeld geven. Niet bezuinigen + stomme fietsbruggen aanleggen
- overleg over bijhouden beplanting event. meehelpen. Beperken van zwerfafval
- papier, ijsstokjes etc. opruimen
- Per flat/blok huizen een "watcher" aanwijzen
- persoonlijk aanschrijven/e-mailen
- Pikkeld huurder goedkoper maken om zelf rommel te kunnen ruimen.
- plantsoen adopteren
- Plantsoendienst terug naar de gemeente -> meer communicatie met burgers
- poepbakken langs de huizen, echter zijn deze weggehaald omdat er struiken geplant zijn, zeer merkwaardig
- posters om mensen aan te sporen eigen troep op te ruimen, boetes
- proberen al met naaste burens de straat netjes te houden
- Proberen burgers er bij te betrekken waardoor gevoel van verantwoordelijkheid toeneemt.
- Proberen een aantal inwoners direct en tegelijkertijd te benaderen om tezamen het groen in de straat, desnoods voor de eigen deur, schoon en netjes te houden/onderhouden
- Promotie en adoptiegroen
- Publicatie van onderhoudsplan via Streekblad en internet
- reageer sneller op signalen die worden afgegeven
- Reclame dag/weekendbladen
- reclamecampagne: gooi je rotzooi thuis weg
- Rekening houden met elkaar + aanspreken op onwenselijk gedrag (zwerfvuil hondenpoep geluid alcohol gebruik scheldgedrag).
- rondom tuinen eigen begroeiing onderhoud verplichten
- Ruim zelf ook eens wat op.
- Ruimen van zwerfvuil
- samen een nieuwe speelgelegenheid in buurt ontwerpen/meedenken. Meedenken gebied/park weidse weide en zien dat er wat mee gebeurt.
- Samen rond de tafel gaan.
- Schema opstellen met bijv. bewoners van een straat
- Schoonhouden en groenonderhoud in directe woonomgeving door omwonenden

- schoonhouden van de stoep. Verwijderen van bladeren + straatvuil
- specifiek actief "opruimdagen" te organiseren en daar wat fin. middelen tegenover te zetten bv. voor kinderen die meehelpen ijsje te geven
- speeltuinen; sportvelden i.o.m buurtbewoners aanleggen
- Stimuleer actief directe burens van openbare ruimten tot actief beheer
- stimuleer buurtbewoners het stuk groen in zijn/haar omgeving te onderhouden
- Stimuleren adoptiegroen. Braakliggend terrein inrichten (door buurt) als groepsmoestuin.
- Stimuleren bij onderhoud vd groenvoorziening in directe woonomgeving, ook mn in de brandgangen achter de woningen. Dit geldt ook voor de bestrating omdat de gemeente dit niet doet.
- Stimuleren eigen verantwoordelijkheid
- Stimuleren zelf vuil in prullenbakken te gooien
- stoep vegen
- Streekblad
- subsidie of gratis planten: samen met groenvoorziening werken
- Suggestie de mogelijkheid om het plantsoen voor de deur bij je houden en laat bewoners mee bepalen of iets gesnoeid of gekapt moet worden. Bijv. de platanen in Seghwaert.
- Taken verdelen
- Toegankelijker buurtbeheer incl. wethouder o.a. avondopenstelling. Ruimte klein groen door bewoners laten onderhouden e/o grond verkopen aan aanpalende bewoners.
- Trottoir en wegen c.q straten schoonhouden; sneeuwruimen in de winter
- Uitdelen flyers hoe of wat te doen bij
- vaker langskomen. Snoeien en takken van de bomen veel korter afsnoeien in de herfst. Winderige perioden.
- veel meer informatie via www.zoetermeer.nl
- Veilig verkeer uitzicht meer snoeien Ramweide
- Verantwoordelijk maken snippergroen
- vergoedingen voor aanschaf spullen, tuingereedschap, bloemen en/of planten
- Verhaal/verkoop snippergroen eerlijke voorlichting mbt. bomenkap
- verlagen gemeentelijke belasting/OZB
- Verplicht stellen hondenpoep opruimen
- Verspreiden van folder over wat er gedaan kan worden in die tijd vh jaar (snoeien, schoffelen) en hoe.
- Verstrek zakken – knijphandjes
- Verzamelen om ideeën hoe dat kan en samen met direct betrokkenen afspreken
- via folders op de hoogte houden van plannen
- Via voorlichting - flyers etc.
- voetpad naast het huis. Brandgang achter het huis
- Voorlichting over het gebruik van bijv. meubilair, grasvelden enz.
- Voorlichting over de uitvoering.

- Vraag 25 is onzin. De zin of geen zin van burgers is geen vast item. Soms is iemand die nooit iets deed, door omstandigheden ineens productief
- Vraag aan bewoners ook de kleine perkjes voor je huis en de beplanting rond bomen te schoffelen en aanharken.
- Vraag burgers nabij een boom of zij zelf voor de beplanting rondom de boom willen zorgen
- Vrijwilligers zoeken en deze met een gering bedrag belonen
- vrijwilligerswerk via post verspreiden. Het is vooral onder jongeren niet duidelijk waar ze een helpende hand kunnen bieden
- waardering in de vorm van belonen
- Wanneer een ieder zijn eigen straatje veegt is de hele straat schoon'
- Wat dacht u van meer communicatie
- Wat minder belastingen betalen, want iedereen denkt toch: daar betaal ik toch belasting voor!
- wellicht de optie om burgers te belonen voor significante inzet voor de buurt
- werklozen inschakelen (evt. tegen vergoeding)
- wijzen op eigen straatje vegen
- Woningbouwverenigingen kunnen hun bewoners vaker brieven toesturen bijv. vol gekliederde muren met stoepkrijt te vroeg geplaatst grofvuil.
- ze wijzen op eigen verantwoordelijkheid. Het zijn de mensen zelf die overal rommel achterlaten. Het laten opruimen kost geld en dat hebben ze er niet voor over. En rokers opvoeden dat de wereld niet een grote asbak is.
- ze zoveel mogelijk op de hoogte houden dmv lokale media
- zelf de rommel opruimen
- zelf doe ik aan onderhoud van openbaar groen in naaste omgeving; komende periode aan het ruimen van blad van 10 grote bomen
- zelf groen adopteren en onderhouden
- Zelf het goede voorbeeld geven
- zoals nu al deels gebeurd o.a. adoptiegrond
- Zoals nu met brieven en kranten
- Zolang iedereen zijn eigen stoep schoonhoudt helpt dat bij het onderhoud
- zorg eerst dat het in orde is en vraag dan aan de bewoners betrokkenheid
- Zorgen dat er middelen zijn (o.a. bezems, papierknijpers etc.) die op een afgesproken plek neerzetten zoals bij een wijkgebouw
- Zorgen dat mensen hun troep niet op straat gooien. Verantwoordelijkheid ligt uiteindelijk bij de gemeente
- zwerfafval opruimen. Vervuilers aanspreken
- zwerfvuil ophalen met school. Schoonmaakdagen organiseren
- Zwerfvuil opruimen, hondenpoep op de stoep opruimen. Verzorging tuinen
- zwerfvuil opruimen
- zwerfvuil zelf opruimen

Tabel 5. Genoemde andere manier waarop men betrokken wil worden.

	Aantal	In % van het totaal
• alleen als het in mijn eigen omgeving is	2	,2
• burgers stimuleren	1	,1
• duidelijke afspraken maken met burgers	2	,2
• geen idee	4	,3
• geen/wil niet betrokken worden	10	,8
• hangt er van af	1	,1
• is een taak van de gemeente	2	,2
• meebeslissen	1	,1
• meehelpen (in uitvoering)	4	,3
• meepraten bij interessant onderwerp	1	,1
• moet ook veranderingen zien	2	,2
• overig	12	,9
• geïnformeerd en meedenken/meepraten	15	1,2
• stuur al suggesties naar gemeente, wordt naar gekeken	1	,1
• via enquêtes	1	,1
• via internet	2	,2
• wil serieus genomen worden als ik mening geef	1	,1
Totaal	1275	100,0

BIJLAGE 4. Selectie van de vragen uit de omnibusenquête 2013 m.b.t. het onderwerp openbare ruimte

OPENBARE RUIMTE

18. De gemeente Zoetermeer heeft in de Beheersvisie Openbare Ruimte vastgelegd hoe o.a. de woonomgeving, winkelcentra, hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden in de komende jaren worden onderhouden.
Voor alle onderdelen van de openbare ruimte is een bepaalde onderhoudskwaliteit met de gemeenteraad afgesproken waaraan moet worden voldaan.

De volgende kwaliteiten zijn afgesproken:

- sober onderhoud : beperkt onderhoud met inachtneming van de veiligheid
- redelijk onderhoud : redelijk verzorgd onderhoud en veilig

Voor uw directe woonomgeving is afgesproken dat het onderhoud van de straten, parkeerplaatsen, het groen en het meubilair sober zal zijn.

Kunt u achter elk onderdeel aangeven of de afgesproken onderhoudskwaliteit 'sober' overeenkomt met hetgeen u waarneemt in uw directe woonomgeving (gelijk aan afspraak) of dat het onderhoud veel beter, beter, slechter of veel slechter wordt uitgevoerd dan is afgesproken?

DIRECTE WOONOMGEVING

onderdelen:	werkelijke onderhoudskwaliteit is:				
	1 veel slechter	2 slechter	3 gelijk aan afpraak	4 beter	5 veel beter
- straten, parkeerplaatsen (o.a. vlakheid bestrating)	☐	☐	☐	☐	☐
- voet- en fietspaden (o.a. vlakheid bestrating)	☐	☐	☐	☐	☐
- onkruidbestrijding tussen de tegels en stenen	☐	☐	☐	☐	☐
- beplanting (o.a. snoeien, onkruidbestrijding)	☐	☐	☐	☐	☐
- banken (schoon en heel)	☐	☐	☐	☐	☐
- papierbakken (heel en leeg)	☐	☐	☐	☐	☐
- Graffitiverwijdering	☐	☐	☐	☐	☐
- zwerfvuilbestrijding (groot zwerfvuil > 10 cm)	☐	☐	☐	☐	☐
- zwerfvuilbestrijding (klein zwerfvuil <= 10 cm)	☐	☐	☐	☐	☐

19. Ook voor de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat) is voor de verschillende onderdelen van de openbare ruimte een bepaalde kwaliteit afgesproken. Voor de winkelcentra is de onderhoudskwaliteit redelijk afgesproken, dat wil zeggen redelijk verzorgd onderhoud en veilig.

Kunt u hieronder achter elk onderdeel aangeven of de afgesproken onderhoudskwaliteit 'redelijk' overeenkomt met hetgeen u waarneemt in de winkelcentra of dat het onderhoud veel beter, beter, slechter of veel slechter wordt uitgevoerd dan is afgesproken?

WINKELCENTRA (inclusief Stadshart en Dorpsstraat)

onderdelen:	werkelijke onderhoudskwaliteit is:				
	1 veel slechter	2 slechter	3 gelijk aan afpraak	4 beter	5 veel beter
- straten, parkeerplaatsen (o.a. vlakheid bestrating)	☐	☐	☐	☐	☐
- voet- en fietspaden (o.a. vlakheid bestrating)	☐	☐	☐	☐	☐
- onkruidbestrijding tussen de tegels en stenen	☐	☐	☐	☐	☐
- beplanting (o.a. snoeien, onkruidbestrijding)	☐	☐	☐	☐	☐
- banken (schoon en heel)	☐	☐	☐	☐	☐
- papierbakken (heel en leeg)	☐	☐	☐	☐	☐
- Graffitiverwijdering	☐	☐	☐	☐	☐
- zwerfvuilbestrijding (groot zwerfvuil > 10 cm)	☐	☐	☐	☐	☐
- zwerfvuilbestrijding (klein zwerfvuil <= 10 cm)	☐	☐	☐	☐	☐

20. Ook voor de onderdelen van de hoofdwegen (Australiëweg, Aziëweg etc.) en de naastliggende fiets- en voetpaden is een bepaalde kwaliteit afgesproken. Voor de hoofdwegen en de naastliggende fiets- en voetpaden is de onderhoudskwaliteit sober afgesproken, dat wil zeggen beperkt onderhoud met inachtneming van de veiligheid.

Kunt u hieronder achter elk onderdeel aankruisen of de afgesproken onderhoudskwaliteit 'sober' overeenkomt met hetgeen u waarneemt op de hoofdwegen en de naastliggende fiets- en voetpaden of dat het onderhoud veel beter, beter, slechter of veel slechter wordt uitgevoerd dan is afgesproken?

HOOFDWEGEN (Australiëweg, Aziëweg etc.)
en naastliggende FIETS- en VOETPADEN

onderdelen:	werkelijke onderhoudskwaliteit is:				
	1 veel slechter	2 slechter	3 gelijk aan afpraak	4 beter	5 veel beter
- wegen (o.a. vlakheid bestrating)	☐	☐	☐	☐	☐
- fiets- en voetpaden (o.a. vlakheid bestrating)	☐	☐	☐	☐	☐
- beplanting (o.a. snoeien)	☐	☐	☐	☐	☐
- Graffitiverwijdering	☐	☐	☐	☐	☐
- zwerfvuilbestrijding (groot zwerfvuil > 10 cm)	☐	☐	☐	☐	☐
- zwerfvuilbestrijding (klein zwerfvuil <= 10 cm)	☐	☐	☐	☐	☐

